

Приказни за Итар Пејо Маријово

Магарешка глава

Еднаш Итар Пејо заборчлял на селскиот лихварин. Еден пат лихваринџт го викнал да го прашува зошто не плаќа долгот. Петар рекол:

- Е, ами немам пари беше, чорбација! Ете - немам со што да јадам и магарето!

Лихваринџт рекол:

- Ќе штедам беше, Петре! И ќе научиш магарето да не јаде!

- Харни, ќе го научам да не јаде - рекол Итар Пејо и си отишла.

И навистина, почнал да не дава на магаре да јаде. Така траеше една недела. Магарето не се научило да не јаде, туку донело, та умрело. Итар Пејо си рекол: "Бре, лажел ме овој проклет чорбација! Ама јас ќе му се одмаздам, та да има да ме запамети! Од него кански е доста целото село!"

Петар отсекол главата на умрено магаре, увил околу неа бран, ставил ја во една бохча, отишла кај лихварина и му вели:

- Се гледа чорбации дека со тебе нема да можеме да се наплатим, ами ќе земеш ли против Борче таа бран?

- Ќе ја земам, Петре, зошто да не ја земам!

како зел бранот, видела му се тешки, а рекол:

- божем малку бран ми се гледа, а пак Баја тешка! Што си ставил во неа?

Итар Пејо се сопнал:

- магарешка глава сум турнеја!

Лихваринџт помислил дека Петар се шегува, и зел бранот. Ама по некој и друг ден во неговата куќа почна да мириса на скапан. Почнал тој да Го бараат што мириса и конечно разбрал дека е од бранот. Кога развил бохчата и видел во бранот магарешка глава, веднаш повикал Петра да го прашува каква е таа работа.

Итар Пејо тргнал рамениците и рекол:

- Ништо не знам јас, чорбација! Ние со тебе се наплатихме и повеќе работа со лихвари немам!

Тогаш чорбацијата го дал на суд. Како излегле пред судот кадијата прашал Петра:

- Зошто си дал магарешка глава на чорбацијата наместо бран?

Итар Пејо одговорил:

- Па јас му кажав бе кадијо ефенди дека во бранот има обвиткана магарешка глава! Тој зеде бранот со главата и се наплатихме! "

Кадин се обрaтил кон лихварина:

- Вистина ли е дека ти рекол за магарешка глава? чорбации, хќката тагата, си признал:

- Абе ми рече, ама мислев дека се шегува! Кади рекол:

- Па, како ти е рекол и ти си зел бранот, никој не ти е зависник!

И оправда Итар Петра.

чорбации излегол од судот и побегнал дома од гнев и срам. А Итар Пејо качил на мегдана и раскажал на целото село за магарешка глава. Нели селаните мрази лихварина, веднаш му извадиле прекар "магарешка глава". И од каде да помине, се му викале:

- Ш ја. магарешка глава поминува!

А децата и песна му пеел ...

чорбациите се зачудат и збунето што да стори, како не можел да излезе наглава со Итар Пејо и со селаните. Затоа еднаш ги поканил дома на гозба и им рекол:

- Од днеска натам не ми викајте "магарешка глава"! Јас ќе подарам на сите ви по една овца, а на Итар Пејо ќе подарам две овци, само и само да се снашле и да не ме прекоросвате така!

- бива бе, чорбации, нема веќе да ти викав магарешка глава - возвратиле селаните.

јаделе, пиеле и се веселеа. На заминување секој нарабил по една овца, а Итар Пејо - две овци.

Како излегле на улица. Итар Пејо рекол:

- Ех, таа глупава магарешка глава, не можеше да даде и на децата по едно јагне! Другите веднаш извикав:

- Точно е, требаше да даде и на децата по едно јагне, да се радуваат! Ама нели си е магарешка глава. магарешка глава ќе си остане!

Потоа продолжиле да викаат на лихварина магарешка глава. А тој, кога видел дека не може да излезе наглава со Итар Пејо и со селаните, се иселени од ова село .

Бидејќи селаните се спасиле од лихварина!

Итар Пејо е херој од Мариовскиот фолклор. Како неговото име сугерира тој поседува емотивен, како и духовитост и дури лукавство. Главен ривал во расказите за него е Настрадаин Хоџа, олицетворение на типичниот Турчин. По ослободувањето на Балканот негово место зазема современиот му опција - Бај Ганьо. За разлика од Бај Ганьо, кој понекогаш се смета за бугарен, едноставен и поседување други негативни квалитети, Итар Пејо останал во главите на Мариовец како позитивен херој.

Извор: http://en.wikipedia.org/wiki/Itar_Pejo

МАРИОВО